

**Зелените домати на България – бъдещите зрели гласове на
нашата журналистика
ДАРИЯ НИКОЛОВА**

**The Green Tomatoes of Bulgaria -The Future Voice
of Our Journalism**

DARIYA NIKOLOVA

e-mail: dariyanikolova04@gmail.com

ORCID: 0009-0000-9638-7294

DOI: <https://doi.org/10.60060/MLg.2025.17.126-131>

Резюме: Фестивалът на катедра „Радио и телевизия“ има над 30-годишна история. За първи път обаче във Факултета по журналистика и масова комуникация гостуваха и училищните медии. Освен студентските произведения на профилите „Радио“ и „Телевизия“ от специалност „Журналистика“, публиката се запозна с ученици от 28 училища от цяла България. Събитието завърши с дискусия за развитието на вестниците, подкастите, радиото и телевизиите, правени от ученици.

Ключови думи: катедра „Радио и телевизия“, училищни медии, фестивал

Abstract: The Department „Radio and Television“ Festival has a history of over 30 years. For the first time ever in the Faculty of Journalism and Mass Communication the Festival of the Department of Radio and Television and School Media was held. Apart from the student works, the audience at the Faculty was introduced to students from 28 schools all over Bulgaria who came especially for the two-day festival. The School Media Festival also featured a Teachers' and Faculty Roundtable on the development of school media.

Keywords: Department 'Radio and TV'; school media; festival

Фестивалът на катедра „Радио и телевизия“ на студентските произведения, завършени през академичната 2024/2025 година от студентите в профилите „Радио“ и „Телевизия“ във ФЖМК, събра студенти и преподаватели в една зала. Тази година обаче събитието имаше нов фокус: за участие бяха поканени също учители и ученици, които правят училищните медии у нас.

Фестивалът разкри как младото поколение журналисти в България си представя бъдещето на журналистиката. Бяха разтворени страниците

на няколко печатни училищни вестника. Част от тях имат и свои интернет издания. Звучаха много и различни джингли на ученически радиостанции, които се слуша в междучасието. Представиха се и някои аудиоподкасти. Имаше също участници от няколко училищни телевизии и видеоблогове в ютуб.

Учениците гледаха с интерес какво ги очаква, ако изберат да изучават радио и телевизионна журналистика в Софийския университет. Студентите от II, III и IV курс показваха най-добрите си репортажи, коментари или кратки филми и разследвания – по теми, които ги вълнуват.

Тази година участниците от училищните медии показаха, че журналистиката е призвание, което завладява още от крехка детска възраст съзнанието на тези, които я изберат. Фестивалът беше сцена за изява на 28 различни училищни медии.

Гостувайки в университета, учениците се обръщаха един към друг с „колега“, както чуваха да звучи обръщението между преподаватели и студенти. Академичните граници между ученици, учители, студенти, доценти, професори бързо отпаднаха в името на общата кауза – да се чуе какво мислят младите хора за медиите и журналистиката. Вълнуваха ги теми като дезинформацията; скучното съдържание на медиите, което ги отблъсква и отправя към тик-ток и инстаграм; изгубените ценности в журналистиката, но и възможността да се бунтуват чрез медията си. На фестивала гостуваха и бунтарите от „Английската говори“ – видеокастът на Езиковата гимназия в Пловдив, в чието представяне видяхме, че медиите винаги ще останат място за властта на критиката.

Студентите насърчаваха учениците скоро да влязат в ролята не само на журналисти, но на студенти в най-стария университет у нас. Един от най-интересните въпроси беше за начина, по който младите хора се превръщат от екип на училищната медия в малка училищна общност.

На Кръглата маса за проблемите и добрите примери в правенето на училищните медии стана ясно, че медиата може да се превърне във формалност, ако учителите не срещаха административна подкрепа в училищата и родителската оценка.

Целта на организаторите на събитието е да покажат, че журналистиката съществува, благодарение на мислещи хора, въпреки че всички говорят за смъртта на медиите.

Метафоричните имена на вестници, радиа и подкасти всяват живот и вдъхват чувството за дълголетие на училищните медии. Сред тях изпъкнаха: „Гимназето“, „Училищен светофар“, „Като второ няма второ“, „Зелен домат“. Любопитно е например, че екипът на в. „Зелен домат“ – един от най-старите училищни вестници в страната, които излизат и до ден днешен – държат да са самостоятелни и да се развиват и в интернет. Учениците от столичната Първа английска езикова гимназия откриват символика в това как малките и все още незрели „зайци“, както наричат осмокласниците, успяват да съзреят за 5 години в гимназията и вестникът им е част от тази инициация. Затова и диалогът между връстниците им от 91 Немска езикова гимназия в София, от гимназия „Алеко Константинов“ в Правец, 2-ро СУ „Акад. Емилиян Станев“, 125-о СУ „Боян Пенев“, Езикова гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ в Хасково, СУ „Георги Брегов“ в Пазарджик, 2-ра Английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“ в София беше интересен.

Една от най-обсъжданите теми беше как да използваме в училище технологиите. Във ФЖМК гостуваха от радио „Клио“ на ПГХТХ в Пловдив, от клубовете за журналисти като този в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ във Велинград и от подкаста на СУ „Христо Ботев“ в Карнобат.

Разбира се, на събитието имаше и камера, и записващи телефони – професионалистите от Школата за таланти към 192-о СУ „Христо Ботев“ в Бистрица, макар и само ученици, веднага разпънаха стативите и станаха оператори на събитието. Доц. Жана Попова от катедра „Радио

и телевизия“: „време е да си спомним, че телевизията е и изкуството да се разказва чрез добрата телевизионна режисура, операторска работа и монтаж“. Изкуството беше акцент в представянията на няколко училища – 51-о СУ „Елисавета Багряна“ и 127-о СУ „Иван Николаевич Денкоглу“.

Във фестивала направо врхлетяха след часовете от първа смяна по-малките ученици от частно училище „Роналд Лаудер“ и 170-о СУ „Васил Левски“ в Нови Искър.

Учениците с любопитство откриха зала 69 на последния етаж на ФЖМК, където студентите от първи до четвърти курс се събират в студентското радио „Реакция“.

Някои от най-малките бъдещи журналисти дойдоха от ОУ „Елин Пелин“ в Бургас и ОУ „Проф. Димитър Димов“ в Ловеч. От Петрич чухме патриотичните послания на учениците от ПГ „Пею Яворов“. Работата с различни възрастови групи ученици също бе обсъдена на Кръглата маса на 28 май.

Две училища от град Сливница се откриха със своите медии, които „се занимават само с позитивни новини, защото там само такива има“ – думи на един от авторите на междуучилищна телевизия „Плюс“ (Сливница), осмокласникът Александър Русков, който успя да омае публиката със своето отношение към медиите. Междуучилищната телевизия „Плюс“ изготвя и документални филми – единият е обвързан с артефакти, намерени по сливнишките земи. С подобни видеофилми работи и училищната медия на училището в Ловеч, от което бяха едни от най-малките участници във фестивала. Сред бъдещите журналисти дойдоха дори 10-годишни автори, които се представиха отлично. От столичното ОУ „Цар Симеон Велики“ успяха да покажат как се прави училищна телевизия.

Почти 10 радиостанции и аудиоподкасти на различни училища звучат в интернет. До края на годината всички медии ще бъдат видими в обща платформа, която катедрата обеща да направи. В интернет

страниците на училищата може да разгледате снимки от представянето на всяко училище

Учениците спазваха строг регламент сами да представят медията си за 8 минути в препълнената зала

Във втория ден на фестивала се проведе и Кръгла маса на училищните медии – учители, които правят медии, и преподаватели от СУ и УНСС обсъдиха как да се развиват в бъдеще. Едно от предложенията на Младен Стефанов от училището в Бистрица е да се направи Мрежа на училищните медии, която всяка година да събира младежите от страната на този фестивал. Доц. Жана Попова предложи да обсъдят с колегите от ФЖМК възможността за стипендия за първата година на обучение на ученик или ученичка, които са приети във факултета, след като са участвали във фестивала.

По време на кръглата маса Лора Търколева и Виктор Чулев успяха да превърнат работилницата за идеи за учениците в общо място за игра на журналистика. Дано усилията на двамата журналисти от БНР, които са и докторанти във ФЖМК, да покажат на учениците колко е важно да продължат да се учат.

В Аула Магна прелитаха сладко-горчиви чувства на училищна носталгия в студентите. Така на 27 и 28 май Факултетът се превърна в място за разговори и идеи, които са ключът към съзряването на

„зелените домати“ на България, надявайки се след няколко години да са
и нейните журналисти.

Дария Николова е студентка в специалност „Журналистика“ на ФЖМК,
Софийският университет „Св. Кл. Охридски“.

Dariya Nikolova studies „Journalism“ at the Faculty of Journalism, Sofia University
„St. Kliment Ohridski“.